

Toezicht Kredietinstellingen

- Markttoegang
- Integriteitstoezicht
- Prudentieel
- Toetsingen
- Register

Markttoegang

Inleiding

In de Wet financiële markten BES (Wfm BES), die op 1 juli 2012 in werking is getreden, is bepaald voor welke activiteiten een vergunning is vereist, welke procedure moet worden gevolgd en aan welke eisen moet worden voldaan. Hieronder leest u op welke wijze toelating van een kredietinstelling is toegestaan en welke procedure voor toelating moet worden doorlopen.

Wat is een kredietinstelling

Een kredietinstelling is in de Wfm BES gedefinieerd als *degene die zijn bedrijf maakt van het buiten besloten kring ter beschikking verkrijgen van opvorderbare gelden van anderen dan professionele marktpartijen, en het voor eigen rekening verrichten van kredietuitzettingen*.

Om te bepalen of iemand onder de definitie van kredietinstelling valt, moet dus onder meer worden vastgesteld of er buiten besloten kring opvorderbare gelden worden verkregen.

Besloten kring

De term *besloten kring* is belangrijk om te bepalen of uw activiteiten onder de reikwijdte van de Wfm BES vallen. De term komt immers voor in de definitie van *kredietinstelling* én in het verbod om opvorderbare gelden buiten besloten kring van anderen dan professionele marktpartijen aan te trekken.

Een *besloten kring* kan omschreven worden als een kring, die bestaat uit personen of vennootschappen waarvan een persoon of vennootschap opvorderbare gelden ter beschikking krijgt.

Om te kunnen bepalen of er sprake is van een *besloten kring* zijn de volgende criteria van belang:

- de kring, bestaande uit natuurlijke personen of rechtspersonen, is nauwkeurig omschreven;
- de toetredingscriteria zijn vooraf bepaald en toetsbaar, en personen die niet tot de kring behoren kunnen niet eenvoudig toetreden; en
- de tot de kring behorende personen staan in een zodanige rechtsbetrekking tot degene die opvorderbare gelden vraagt of verkrijgt, dat zij redelijkerwijs op de hoogte kunnen zijn van diens financiële toestand.

Degenen die binnen een besloten kring gelden aantrekken, vallen niet onder de definitie van *kredietinstelling*. Ook overtreden zij het verbod om opvorderbare gelden aan te trekken niet. Personen binnen een *besloten kring* worden immers geacht in staat te zijn om de financiële toestand van degene aan wie zij hun gelden toevertrouwen zelf te beoordelen.

Opvorderbare gelden

Opvorderbare gelden zijn volgens de definitie van artikel 1:1 Wfm BES gelden die op enig moment terugbetaald moeten worden, uit welke hoofde dan ook, en waarvan

op voorhand duidelijk is welk nominaal bedrag moet worden terugbetaald. U kunt hierbij denken aan het lenen van geld of het uitgeven van een obligatie.

Onder andere de volgende categorieën worden niet als *opvorderbare gelden* aangemerkt:

- papieren waardebonnen en casinofiches
- een vooruitbetaling voor een concrete kooptransactie
- een gegeven uitstel van betaling voor een concrete verkooptransactie
- gelden die zijn gegeven in het kader van een concrete opdracht tot 'doorbetaling' aan een derde. Hierbij geldt dat indien de periode tussen het geven van de opdracht tot doorbetaling en de ontvangst door de derde meer dan vijf kalenderdagen in beslag neemt, er wel sprake is van opvorderbaar geld.

Het verbod op het aantrekken van opvorderbare gelden van het publiek

Op grond van artikel 2:22 Wfm BES is het verboden in de openbare lichamen in de uitoefening van een bedrijf buiten *besloten kring opvorderbare gelden* van andere dan professionele marktpartijen aan te trekken, ter beschikking te verkrijgen of ter beschikking te hebben. Niet alleen het aantrekken, ter beschikking verkrijgen of ter beschikking hebben van *opvorderbare gelden* is verboden, ook voor het daarbij bemiddelen geldt een verbod.

Het verbod beoogt te voorkomen dat instellingen of personen die geen *kredietinstelling* zijn, gelden van het publiek aantrekken of ter beschikking hebben of verkrijgen, zonder dat bij deze instellingen of personen voldoende financiële waarborgen aanwezig zijn om te zorgen dat op een verantwoorde manier met deze gelden wordt omgegaan en het geld op elk moment weer kan worden terugbetaald.

Het verbod richt zich tot eenieder die de bedoelde activiteiten in de openbare lichamen verricht, met andere woorden, iedere persoon of instelling die zich tot het publiek aldaar richt, ongeacht waar deze persoon of instelling is gevestigd.

Het verbod geldt niet als:

- de gelden worden aangetrokken of verkregen door ondernemingen die beschikken over een vergunning als kredietinstelling;
- de gelden worden aangetrokken of verkregen door de Staat; of
- de gelden worden aangetrokken of verkregen door het aanbieden van effecten, zolang dat geschiedt in overeenstemming met de voorschriften van paragraaf 5.4 van de Wfm BES.

In deze situaties is het bemiddelingsverbod ook niet van toepassing.

Professionele marktpartij

Op grond van artikel 1:1 van de Wfm BES zijn in ieder geval beleggingsinstellingen, kredietinstellingen, pensioenfondsen, vermogensbeheerders en verzekeraars professionele marktpartijen.

Wanneer een financieel product wordt aangeboden of een financiële dienst wordt verleend aan een professionele marktpartij, of wanneer opvorderbare gelden worden aangetrokken van een professionele marktpartij, is er geen noodzaak voor (consumenten)beschermende regulering. Kenmerkend voor een professionele marktpartij is namelijk dat deze in staat is zelfstandig financiële producten en diensten te beoordelen en daarover besluiten te nemen. Een professionele marktpartij moet zelf de risico's van financiële producten en diensten kunnen beoordelen.

Verbod op het gebruik van het woord bank/krediet/spaar

Indien een onderneming niet beschikt over een vergunning tot uitoefening van het bedrijf van kredietinstelling op grond van de Wfm BES, mag zij op grond van artikel 2:21 Wfm BES in haar naam niet de woorden 'bank', 'krediet' of 'spaar' gebruiken. Hetzelfde geldt voor vertalingen of vormen hiervan. Alleen als heel duidelijk naar

het publiek toe blijkt dat de onderneming niet op de financiële markten werkzaam is, geldt het verbod niet. Dat is bijvoorbeeld het geval bij rechtbank.

Aanbieden van financiële diensten of producten

Het in of vanuit Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) aanbieden van financiële diensten of producten kan op de volgende drie manieren: via een zetel, via een bijkantoor of door middel van vrije dienstverrichting.

Via een zetel

Er is sprake van een zetel in Caribisch Nederland indien de kredietinstelling haar hoofdvestiging op Bonaire, Sint Eustatius of Saba heeft. Dit blijkt veelal uit de statuten of reglementen van de onderneming.

Via een bijkantoor

Een kredietinstelling kan uitsluitend door middel van een bijkantoor worden toegelaten in Caribisch Nederland, indien zij haar zetel heeft in Curaçao of Sint Maarten. De onderneming heeft dan vanuit Curaçao of Sint Maarten een duurzame aanwezigheid (bijkantoor) in Caribisch Nederland. Het bijkantoor heeft zelf geen rechtspersoonlijkheid. Bijkantoren zonder zetel in Curaçao of Sint Maarten worden voorsnog niet toegelaten tot Caribisch Nederland.

Vrije dienstverrichting

Een kredietinstelling met zetel in Curaçao of Sint Maarten kan voorts zonder een duurzame aanwezigheid op Caribisch Nederland financiële diensten of producten aanbieden in of vanuit Caribisch Nederland.

Vergunningplicht

Het is verboden om zonder vergunning van De Nederlandsche Bank (DNB) in of vanuit Bonaire, Sint Eustatius of Saba (Caribisch Nederland) het bedrijf van kredietinstelling uit te oefenen. Deze vergunningplicht geldt voor eenieder die in of vanuit Caribisch Nederland het bedrijf van kredietinstelling uitoefent. Deze vergunningplicht geldt voor eenieder die in of vanuit Caribisch Nederland werkzaam is vanuit een zetel, een bijkantoor of door middel van dienstverrichting:

	Zetel	Bijkantoor	Dienstverrichting
Kredietinstelling	Vergunning	Vergunning	Vergunning

Uitzondering: geen vergunning nodig (initiative test)

Een kredietinstelling die vanuit een zetel in Curaçao of Sint Maarten diensten naar Caribisch Nederland verricht kan zonder vergunning deze activiteiten verrichten, voor zover de kredietinstelling kan aantonen dat het initiatief tot de dienstverlening uitsluitend is uitgegaan van de cliënt die zijn gewone verblijfplaats in Caribisch Nederland heeft. Daarnaast moet er ook verder slechts sprake zijn van incidentele activiteiten in Caribisch Nederland.

Vergunningvereisten zetel

Een kredietinstelling moet op grond van de Wfm BES aan bepaalde eisen voldoen om haar bedrijf op Caribisch Nederland uit te mogen oefenen. DNB beoordeelt bij de behandeling van de vergunningaanvraag of aan deze eisen wordt voldaan.

De vergunningvereisten voor de uitoefening van het bedrijf van een kredietinstelling zijn neergelegd in artikel 2:11 Wfm BES. Zij worden nader uitgewerkt in het Besluit financiële markten BES (Bfm BES).

Als belangrijkste vergunningvereisten noemen wij onder meer:

- Zetelvereiste: de kredietinstelling moet haar zetel in Caribisch Nederland hebben, Curaçao of Sint Maarten hebben (artikel 3:1 Wfm BES);
- Betrouwbaarheid en geschiktheid (artikel 3:4 en 3:5 Wfm BES);

- Vierogenprincipe en plaats van werkzaamheden (artikel 3:6 Wfm BES);
- Integere en beheerste bedrijfsuitoefening (artikel 3:8 en 3:9 Wfm BES);
- Programma van werkzaamheden (artikel 2:3 of 2:4 Bfm BES);
- Financiële waarborgen (artikel 3:16 tot en met 3:18 Wfm BES)
- Doorzichtige zeggenschapsstructuur (artikel 3:10 Wfm BES).

Daarnaast dient de vergunningaanvraag een businessplan te omvatten waarin onder meer gedetailleerd de voorgenomen werkzaamheden, het type cliënten, het verdienmodel en de strategie voor de komende drie jaren wordt beschreven.

Verklaring van geen bezwaar

Van belang is te weten dat voor de volgende handelingen een verklaring van geen bezwaar is vereist:

- het houden, verwerven of vergroten van een gekwalificeerde deelneming **in** een kredietinstelling met zetel in Caribisch Nederland (3:28 Wfm BES); en
- bepaalde handelingen **door** een kredietinstelling met zetel in Caribisch Nederland, nadat deze kredietinstelling een vergunning heeft verkregen (artikel 4:23 Wfm BES).

Een verklaring van geen bezwaar voor een gekwalificeerde deelneming in een kredietinstelling met zetel in Caribisch Nederland (artikel 3:28 Wfm BES)

Er is sprake van een gekwalificeerde deelneming als de rechtstreekse of middellijke deelneming in de kredietinstelling de omvang heeft van ten minste tien procent van het geplaatste aandelenkapitaal van een kredietinstelling. Indien men voor meer dan tien procent stemrechten kan uitoefenen dan wel een daarmee vergelijkbare rechtstreekse of middellijke zeggenschap in de kredietinstelling heeft, is er eveneens sprake van een gekwalificeerde deelneming (artikel 3:27 Wfm BES).

DNB zal een aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar die betrekking heeft op het houden, verwerven of vergroten van een gekwalificeerde deelneming in een kredietinstelling beoordelen aan de hand van de volgende criteria:

1. de betrouwbaarheid van de personen die op grond van de (voorgenomen) deelneming het beleid van de kredietinstelling zullen bepalen of mede bepalen dan wel zullen kunnen bepalen of medebepalen;
2. de geschiktheid van de personen die op grond van de (voorgenomen) deelneming het dagelijks beleid van de kredietinstelling zullen bepalen;
3. de financiële soliditeit van de aanvrager van de verklaring van geen bezwaar, rekening houdend met de bedrijfsactiviteiten van de kredietinstelling;
4. de vraag of de kredietinstelling als gevolg van de deelneming kan blijven voldoen aan de op grond van de Wfm BES gestelde prudentiële eisen; en
5. het risico dat de deelneming verband houdt met het witwassen van geld of het financieren van terrorisme in de zin van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES dan wel dat dit risico door de voorgenomen verwerving of vergroting van de deelneming zou kunnen worden vergroot.

Een verklaring van geen bezwaar voor een handeling door een kredietinstelling (artikel 4:23 Wfm BES)

Een kredietinstelling heeft voor de navolgende handelingen een verklaring van geen bezwaar nodig:

6. het verminderen van haar eigen vermogen door terugbetaling van kapitaal of uitkering van reserves;
7. het houden, verwerven of vergroten van een in verhouding tot het eigen vermogen van de kredietinstelling significante deelneming in een andere onderneming. Onder 'significante deelneming' moet in dit verband worden verstaan een deelneming in een *financiële* onderneming waarvan het balanstotaal groter is dan één procent van het geconsolideerde balanstotaal van de kredietinstelling dan wel een deelneming in een *niet-financiële* onderneming waarbij het bedrag van de deelneming – bij verwerving

of het totale bedrag na vergroting – groter is dan één procent van het geconsolideerde eigen vermogen van de kredietinstelling. Dit laat onverlet de verplichting om bij DNB een verklaring van geen bezwaar aan te vragen ingeval van een gekwalificeerde deelneming in de zin van artikel 3:28, eerste lid, Wfm BES of artikel 3:95, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht door een kredietinstelling;

8. het geheel of voor een belangrijk deel al dan niet middellijk overnemen van de activa en passiva van een andere onderneming, indien de over te nemen activa of passiva meer bedragen dan één procent van het geconsolideerde balanstotaal van de kredietinstelling;

9. het overgaan tot een financiële of vennootschappelijke reorganisatie;

10. het onder welke naam dan ook vestigen van filialen, bijkantoren en kassen;

en

11. het wijzigen van haar statuten.

DNB zal een aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar die betrekking heeft op een van de hierboven genoemde handelingen beoordelen aan de hand van de volgende criteria:

12. is de handeling in strijd of zou deze in strijd kunnen komen met de voor de kredietinstelling op grond van artikel 3:17 Wfm BES geldende regels met betrekking tot haar solvabiliteit?

13. is de handeling anderszins in strijd of zou deze anderszins in strijd kunnen komen met een gezonde en prudente bedrijfsuitoefening?

14. zou de handeling leiden of kunnen leiden tot een ongewenste ontwikkeling van de financiële sector?

Aanvraag en beoordeling

Een verklaring van geen bezwaar wordt bij DNB aangevraagd door middel van het toesturen van een volledig ingevuld en ondertekend Aanvraagformulier verklaring van geen bezwaar. Voor zowel het aanvragen van een verklaring van geen bezwaar onder artikel 3:28 als onder artikel 4:23 Wfm BES bestaat een aanvraagformulier.

DNB beslist in beginsel binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan echter in bepaalde gevallen door DNB worden opgeschort (artikel 2:9 Wfm BES). Aan een te verlenen verklaring van geen bezwaar kan DNB met het oog op de belangen die de wet beoogt te beschermen voorschriften verbinden en beperkingen stellen. Aan de behandeling van een aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar zijn kosten verbonden.

Vergunningvereisten bijkantoor

Het is een kredietinstelling slechts toegestaan door middel van een bijkantoor in Caribisch Nederland het bedrijf van kredietinstelling uit te oefenen, indien zij voldoet aan de volgende eisen (artikel 2:17 Bfm BES):

a) De som van de bij het bijkantoor aangehouden betaalrekeningen, spaartegoeden en deposito's per ultimo van het laatst afgesloten boekjaar mag niet meer dan USD 90 miljoen bedragen; en

b) De kredietinstelling mag zich vanuit het bijkantoor uitsluitend of hoofdzakelijk richten op ingezetenen van Caribisch Nederland, Curaçao of Sint Maarten dan wel aldaar gevestigde bedrijven.

Indien de kredietinstelling niet voldoet aan deze voorwaarden kan zij niet middels een bijkantoor haar bedrijf van kredietinstelling uitoefenen. De kredietinstelling zal dan vanuit Curaçao of Sint Maarten een dochteronderneming met zetel in Caribisch Nederland moeten opzetten.

Indien de kredietinstelling voldoet aan deze voorwaarden, zal tevens moeten worden voldaan aan de vergunningvereisten zoals beschreven onder de paragraaf 'Vergunningvereisten zetel'. Deze vereisten zijn dan slechts van toepassing met

betrekking tot de activiteiten die de kredietinstelling in of vanuit Caribisch Nederland verricht.

Met betrekking tot het bijkantoor gelden de volgende aanvullende vereisten:

- Zetelvereiste: de kredietinstelling moet haar zetel in Curaçao of Sint Maarten hebben en door middel van een bijkantoor in Caribisch Nederland werkzaam zijn (artikel 3:1 Wfm BES);
- De kredietinstelling moet een verklaring van de toezichthoudende instantie van de staat van zetel overleggen waaruit blijkt dat de kredietinstelling in haar staat van zetel bevoegd is tot de uitoefening van de vergunningplichtige activiteiten, bedoeld in artikel 3:2 Wfm BES (artikel 2:2, onderdeel h, Bfm BES);

Vergunningvereisten vrije dienstverrichting

De vergunningvereisten voor de uitoefening van het bedrijf van kredietinstelling door middel van dienstverlening in Caribisch Nederland zijn neergelegd in artikel 2:11 Wfm BES. Zij worden nader uitgewerkt in de Bfm BES. Verwezen wordt naar de paragraaf 'Vergunningvereisten zetel'. Deze vereisten zijn dan slechts van toepassing met betrekking tot de activiteiten die de kredietinstelling in of vanuit Caribisch Nederland verricht.

Daarnaast gelden nog de volgende vereisten:

- Zetelvereiste: de hoofdvestiging van de kredietinstelling moet haar zetel in Curaçao of Sint Maarten hebben (artikel 3:1 Wfm BES);
- De kredietinstelling moet een verklaring van de toezichthoudende instantie van de staat van zetel overleggen waaruit blijkt dat de kredietinstelling in haar staat van zetel bevoegd is tot de uitoefening van de vergunningplichtige activiteiten, bedoeld in artikel 3:2 Wfm BES (artikel 2:2, onderdeel h, Bfm BES).

Vergunningsprocedure

De vergunningaanvraag moet door middel van een Aanvraagformulier kredietinstelling worden ingediend. Er bestaan drie soorten formulieren:

- [Aanvraagformulier vergunning voor kredietinstelling met zetel in Caribisch Nederland](#)
- [Aanvraagformulier vergunning voor kredietinstelling met bijkantoor in Caribisch Nederland](#)
- [Aanvraagformulier vergunning voor kredietinstelling met zetel buiten Caribisch Nederland voor verrichten van diensten naar Caribisch Nederland](#)
- [Vragenlijst benoeming CN](#)

Het aanvraagformulier inclusief alle gevraagde bescheiden kunt u indienen bij:

De Nederlandsche Bank NV
T.a.v. Toezicht expertisecentrum markttoegang
Postbus 98
1000 AB Amsterdam
Nederland
en u mag ook [mailen](#).

Termijn

DNB beoordeelt binnen dertien weken na ontvangst van een complete vergunningaanvraag. DNB kan besluiten een vergunningaanvraag niet in behandeling te nemen indien onder andere de aanvrager niet alle voor de aanvraag benodigde gegevens en bescheiden heeft toegezonden.

DNB neemt uitsluitend vergunningaanvragen in behandeling die compleet zijn. Hiervan is in ieder geval sprake als de aanvraag ziet op alle vergunningvereisten. Het is DNB overigens toegestaan om ter aanvulling op de vergunningaanvraag aanvullende gegevens en/of informatie op te vragen. De termijn waarop DNB beslist, wordt op dat moment opgeschort.

Leges

De leges voor het in behandeling nemen van een vergunningaanvraag van een kredietinstelling met zetel in Caribisch Nederland bedragen USD 10.000.

De leges voor de behandeling van een vergunningaanvraag van een kredietinstelling met zetel in het buitenland bedragen: USD 5.000.

De leges voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar voor een gekwalificeerde deelneming bedragen USD 2.000.

Vergunninghoudende kredietinstellingen moeten ook een bijdrage betalen voor het doorlopend toezicht. De hoogte van deze leges zijn te vinden in bijlage 2 van de [Regeling financiële markten BES 2012](#).

Vragen

Uw vragen voorzien van een duidelijke eigen analyse kunt u [mailen](#).

Formulieren

- [Aanvraagformulier vergunning voor kredietinstelling met zetel in Caribisch Nederland](#)
- [Aanvraagformulier vergunning voor kredietinstelling met bijkantoor in Caribisch Nederland](#)
- [Aanvraagformulier vergunning voor kredietinstelling met zetel buiten Caribisch Nederland voor verrichten van diensten naar Caribisch Nederland](#)
- [Vragenlijst benoeming CN](#)
- [Aanvraagformulier voor verklaring van geen bezwaar \(met bijlage\) als bedoeld in artikel 3:28 Wfm BES](#)
- [Aanvraagformulier voor verklaring van geen bezwaar \(met bijlage\) als bedoeld in artikel 4:23 Wfm BES](#)

Integriteitstoezicht

Wat wordt onder integriteit verstaan?

Integriteit is – naast soliditeit – een voorwaarde voor een gezond financieel stelsel. Het gaat er, in het kort, om dat instellingen voorkomen dat zij betrokken raken bij handelingen die tegen de wet ingaan en/of handelingen die maatschappelijk onbetamelijk zijn. De ratio hiervan is vertrouwen: voor het goed kunnen functioneren als financiële onderneming is vertrouwen van onder meer het publiek een randvoorwaarde. Integriteit vormt een van de pijlers van dat vertrouwen.

In de financiële toezichtwetgeving is integriteit daarom als een expliciete doelstelling van het financiële toezicht opgenomen. De wettelijke aangrijpingspunten van toezicht zijn een integere bedrijfsvoering en betrouwbare bestuurders en andere (mede)beleidsbepalende personen van financiële ondernemingen. Financiële ondernemingen moeten immers geleid worden door betrouwbare en integere bestuurders. Voor wat betreft dit onderwerp, kunt u meer vinden onder Toetsingen. Op deze plek zal nader worden ingegaan op de integere bedrijfsvoering.

De financiële toezichthouders zien toe op de maatregelen die instellingen hebben getroffen in hun bedrijfsvoering ter beheersing van integriteitsrisico's op grond van de Wet financiële markten BES (Wfm BES). Daarnaast wordt specifieke aandacht gegeven aan de maatregelen op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES (Wwft BES) en de Sanctiewet 1977.

Welke kredietinstellingen moeten aan welke integriteitsregels voldoen?

Nederland actief zijn, dienen zich te houden aan de integriteitsbepalingen betreffende:

- integere bedrijfsvoering,

- [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme \(Wwft BES\)](#) en

- [Sanctiewet 1977](#).

▪ Kredietinstellingen die door middel van *dienstverlening* vanuit haar vestigingen in Curaçao en/of Sint Maarten actief zijn in Caribisch Nederland dienen zich te houden aan de integriteitsbepalingen betreffende:

- [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme \(Wwft BES\)](#) en

- [Sanctiewet 1977](#).

Integere bedrijfsvoering

Integriteit

De Wet financiële markten BES (Wfm BES) stelt dat een kredietinstelling een adequaat beleid voor een integere uitoefening van haar bedrijf voert, en dat zij haar bedrijfsvoering dusdanig inricht dat een integere uitoefening van het bedrijf is gewaarborgd. Onder integriteit wordt op grond van de Wfm BES in ieder geval verstaan:

- het tegengaan van belangenverstrengeling
- het tegengaan van witwassen van geld of de financiering van terrorisme, alsmede de naleving van sanctieregelgeving
- het tegengaan van strafbare feiten en andere wetsovertredingen door de kredietinstelling of de voor haar werkzame personen

- voorkomen dat relaties met consumenten, cliënten of andere derden het vertrouwen in de kredietinstelling of in de financiële markten kunnen schaden, en
- voorkomen van andere handelingen door de kredietinstelling of de voor haar werkzame personen, die zodanig ingaan tegen hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer is betaamt, dat daardoor het vertrouwen in de kredietinstelling of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad.

Integriteitsrisico's

De kredietinstelling wordt dus verwacht de bedrijfsvoering dusdanig in te richten dat zij integriteitsrisico's beheerst. Integriteitsrisico's die met name naar voren komen zijn:

- witwassen;
- terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering;
- risico overtreding sanctieregelgeving;
- corruptie;
- belangenverstremeling; en
- diverse vormen van fraude

'Principle based'

De eisen met betrekking tot de integere bedrijfsvoering zijn 'principle based' geformuleerd. Dat betekent dat de wetgever niet uitputtend en specifiek voorschrijft hoe een kredietinstelling tot een integere bedrijfsvoering moet komen. Het is juist aan de instelling zelf om aan te geven waarom zij van mening is dat de bedrijfsprocessen adequaat worden beheerst.

Integriteitsbewuste bedrijfsvoering

Als onderdeel van de integere bedrijfsvoering zorgt een kredietinstelling voor een integriteitsbewuste bedrijfscultuur. Hiervoor zal zij een systematische analyse van integriteitsrisico's uitvoeren. Gebaseerd op de uitkomsten van een dergelijke analyse worden een integriteitbeleid en de daaraan verbonden procedures en maatregelen opgesteld en uitgevoerd.

Onderdelen integere bedrijfsvoering

Onderdelen die in ieder geval aandacht behoeven zien onder andere op de cliëntacceptatie, omgaan met afgeschermdere rekeningen, omgang met en vastlegging van incidenten en belangenverstremeling. Daarnaast wordt eveneens in het Besluit financiële markten BES (Bfm BES) in artikel 3:8 aandacht gegeven aan de inrichting van de compliancefunctie, die binnen een kredietinstelling aanwezig moet zijn.

Toepasselijke regelgeving

De regelgeving die van toepassing is op de integere bedrijfsvoering betreft:

- [Wet financiële markten BES \(Wfm BES\)](#) (artikel 3:8),
- [Besluit financiële markten BES \(Bfm BES\)](#) (hoofdstuk 3, paragraaf 2),
- [Regeling AFM en DNB nadere voorschriften Wfm BES 2012](#).

Daarbij worden enkele beleidsuitgangspunten verduidelijkt in de [Beleidsregel AFM en DNB toepassing en uitvoering Wfm BES en Wwft BES 2012](#) en wordt nadere guidance gegeven door middel van de Leidraad integere bedrijfsvoering BES.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES (Wwft BES)

FATF

Specifieke regelgeving gericht op de beheersing van de integriteitsrisico's witwassen en terrorismefinanciering is opgenomen in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES (Wwft BES). Met deze regelgeving worden internationale afspraken op dit terrein in nationale wetgeving opgenomen.

Belangrijk is hier met name om te verwijzen naar de Aanbevelingen van de Financial Action Task Force (FATF). Lees [hier](#) meer over de standaarden van de FATF en de activiteiten die door deze organisatie worden ondernomen.

Cliëntenonderzoek

Ter voorkoming van betrokkenheid bij het witwassen van geld en het financieren van terrorisme voeren kredietinstellingen cliëntenonderzoek uit. Binnen dit cliëntenonderzoek zorgt de kredietinstelling ervoor dat:

- de cliënt wordt geïdentificeerd en zijn identiteit geverifieerd door middel van daarvoor acceptabele documenten;
- de eventueel aanwezige uiteindelijk belanghebbende wordt geïdentificeerd en adequate maatregelen worden genomen om zijn identiteit te verifiëren;
- vast gesteld wordt wat het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie met de cliënt is;
- er zoveel als mogelijk een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de uit te voeren transacties wordt uitgevoerd.

Belangrijk is dat de kredietinstelling zich een duidelijk beeld vormt van de risico's die zijn verbonden aan de cliënt, de activiteiten, dienstverlening en transacties die worden uitgevoerd. Daartoe wordt onder meer een risicoprofiel opgesteld en wordt deze voortdurend up to date gehouden. De informatie ten behoeve van het onderhouden van het risicoprofiel wordt verzameld tijdens het onderhouden van de zakelijke relatie met de cliënt en de voor deze cliënt uit te voeren transacties. Daarnaast worden bronnen zoals de berichtgeving vanuit de FATF met betrekking tot hoogrisicogebieden daar waar relevant ook meegenomen in de bepaling van het risicoprofiel van cliënten.

De Wwft BES is in dusverre risicogebaseerd dat er in die gevallen dat er sprake kan zijn van een lager risico ook maatregelen mogen worden genomen die op grond van dit lagere risico voldoende lijken te zijn. Vereenvoudigd cliëntenonderzoek is derhalve in de daartoe omschreven omstandigheden toegestaan. Aan de andere kant is aangescherpt cliëntenonderzoek noodzakelijk indien sprake is van een hoog risico.

Melden ongebruikelijke transacties

Een ander belangrijk aspect van de Wwft BES is de verplichting tot het melden van ongebruikelijke transacties. De kredietinstelling onderzoekt of voorgenomen transacties ongebruikelijk kunnen zijn, om te voorkomen dat zij meewerkt aan het witwassen van geld. Of een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt wordt aan de hand van de op grond van de Wwft BES opgestelde indicatorenlijsten bepaald. Zodra een transactie voldoet aan een indicator dan dient de kredietinstelling de transactie onverwijld te melden aan het Nederlandse meldpunt ongebruikelijke transacties, [FIU Nederland](#).

Van belang is hierbij te vermelden dat de kredietinstellingen en de personen werkzaam voor de kredietinstelling verplicht zijn het feit dat een melding is gedaan geheim te houden. Het is strafbaar om de betrokkenen bij de gemelde transactie of derden te informeren dat er een melding is gedaan.

Toepasselijke regelgeving

- [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme \(Wwft BES\)](#),
- [Besluit ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES \(Bwft BES\)](#),
- [Regeling ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES \(Rwft BES\)](#).

Daarbij worden enkele beleidsuitgangspunten verduidelijkt in de [Beleidsregel AFM en DNB toepassing en uitvoering Wwft BES en Wwft BES 2012](#) en wordt nadere guidance gegeven door middel van de [Good practice Wwft BES](#).

Sanctiewet 1977

(Inter)nationale sancties

Internationaal en nationaal worden politieke, economische, financiële en andersoortige sancties opgelegd aan landen/jurisdicties, groeperingen/entiteiten en (rechts)personen. Voorbeelden zijn: Iran voor wat betreft de proliferatie van kernwapens en Al-Qa'ida en de Taliban vanwege hun terroristische activiteiten. De voornaamste internationale sancties die van belang zijn voor Caribisch Nederland zijn de sancties die door de Europese Unie (EU), vaak in navolging van de Verenigde Naties, worden vastgesteld. Deze EU-sancties hebben rechtstreekse werking voor alle ingezetenen van Caribisch Nederland. Financiële instellingen dienen o.a. op grond van deze EU-sanctieregelingen, de Sanctiewet 1977 en de Sanctieregeling BES de nodige maatregelen te treffen om te voorkomen dat zij (inter)nationale sancties schenden.

Bekijk een overzicht van de (werking van) sanctieregeling
EU Freezelist

Veelal bestaan de vastgestelde sancties uit een verbod om financiële diensten te verlenen aan gesanctioneerde (rechts)personen en entiteiten en een gebod om aanwezige tegoeden van deze partijen te bevriezen. De gesanctioneerde personen staan voor zover zij door de EU zijn aangewezen op de zogenoemde EU Freezelist. Daarnaast bevatten sanctieregelingen verboden om bepaalde producten of diensten te exporteren naar gesanctioneerde entiteiten/gebieden.

'Nationale freezelist'

Naast internationale sancties komt het voor dat de Nederlandse overheid nationale sancties afkondigt die voor Nederland, inclusief Caribisch Nederland gelden. De op grond van deze nationale sanctieregelingen aangewezen (rechts)personen en entiteiten zijn hier te raadplegen.

Verplichting kredietinstelling controle en melden 'hit' door middel van Meldformat

Kredietinstellingen dienen op elk moment te kunnen voldoen aan de sanctieregelingen en voeren daartoe controle uit op de in hun administratie en systemen voorkomende (rechts)personen en entiteiten. Indien sprake is van een overeenkomst tussen een relatie van de kredietinstelling en een (rechts)persoon of entiteit die voorkomt in de sanctieregelingen (een zogenoemde 'hit'), dan bevriest de kredietinstelling de aanwezige tegoeden van deze relatie direct, onthoudt zij zich van verdere dienstverlening en meldt zij dit onverwijld aan DNB. Daartoe wordt gebruik gemaakt van het daarvoor vastgestelde Meldformat.

Het Meldformat dient volledig te worden ingevuld en per beveiligde e-mailverbinding (sancties@dnb.nl) naar DNB te worden gestuurd.

Toepasselijke regelgeving

- EU Verordeningen
- [Sanctiewet 1977](#)
- [Sanctieregeling BES](#)
- [Regeling AFM en DNB nadere voorschriften Wfm BES 2012](#).

Daarbij worden enkele beleidsuitgangspunten verduidelijkt in de [Beleidsregel AFM en DNB toepassing en uitvoering Wfm BES en Wwft BES 2012](#) en wordt nadere guidance gegeven door middel van de [Good practice Wwft BES](#).

Het integriteittoezicht door DNB op kredietinstellingen in Caribisch Nederland

De Nederlandsche Bank (DNB) is door de wetgever aangewezen als toezichthouder op de naleving door kredietinstellingen in Caribisch Nederland van de Wfm BES (integere bedrijfsvoering), Wwft BES en Sanctiewet 1977.

Kredietinstellingen met vestiging in Caribisch Nederland hebben met DNB te maken voor wat betreft de inrichting van de integere bedrijfsvoering (op grond van de Wfm BES en de daarop gebaseerde 'lagere regelgeving') voor wat betreft de activiteiten in Caribisch Nederland. Ook indien de kredietinstelling haar zetel in Curaçao of Sint Maarten heeft en in Caribisch Nederland door middel van een bijkantoor actief is, dient de kredietinstelling voor wat betreft die activiteiten te voldoen aan de integriteitseisen van de Wfm BES. DNB voert daartoe toezicht op deze bijkantoren uit. Daarnaast dienen deze kredietinstellingen ook te voldoen aan de eisen die gesteld zijn in de Wwft BES en Sanctiewet 1977 en de daarop gebaseerde 'lagere' regelgeving. DNB houdt toezicht op de implementatie van deze regelgeving door de kredietinstellingen, in hun bedrijfsvoering en de uitvoering van gestelde eisen.

Kredietinstellingen die vanuit hun vestiging (zetel) te Curaçao of Sint Maarten diensten in Caribisch Nederland aanbieden, dienen te voldoen aan de regels gesteld in de Wwft BES en Sanctiewet 1977. Daartoe vallen deze kredietinstellingen onder toezicht van DNB.

Samenwerking met CBCS

Het is duidelijk dat DNB voor wat betreft de toezichtuitvoering nauw samen dient te werken met de toezichthouder op de kredietinstelling in het land waar deze haar zetel heeft, Curaçao of Sint Maarten: de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS).

Een uitgangspunt is dat er zoveel als mogelijk aansluiting wordt gezocht met de regulering in de regio, om een 'level playing field' te handhaven. Om te voorkomen dat de integriteitsregelgeving en toepassing door DNB, CBCS en ook de Centrale Bank van Aruba (CBA), (te) ver uiteen gaat lopen, wordt er nauw samengewerkt en vindt er informatie-uitwisseling plaats tussen deze toezichthouders. Ook kunnen gezamenlijke onderzoeken bij onder toezicht staande kredietinstellingen plaatsvinden.

Prudentieel

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft tot taak prudentieel en integriteitstoezicht uit te oefenen op kredietinstellingen in Caribisch Nederland op grond van de Wet financiële markten BES (Wfm BES). Prudentieel toezicht richt zich op de soliditeit van financiële ondernemingen en draagt bij aan de stabiliteit van de financiële sector.

Twin peaks-model

Er is sprake van een taakverdeling tussen DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), overeenkomstig het in de Europees-Nederlandse Wet op het financieel toezicht (Wft) verankerde twin peaks-model. DNB is daarin verantwoordelijk voor het prudentieel toezicht, ook als het gaat om ondernemingen waarvoor de AFM de vergunningverlenende toezichtautoriteit is, en de AFM is verantwoordelijk voor het gedragstoezicht, ook als het gaat om kredietinstellingen.

Belang en reikwijdte van het prudentiële toezicht

Prudentieel toezicht dient ter bescherming van de belangen van de afnemers van financiële diensten van kredietinstellingen. Cliënten hebben er belang bij dat de betrokken financiële ondernemingen hun verplichtingen nakomen. Om eraan bij te dragen dat het vertrouwen in de financiële sector gerechtvaardigd is, oefent DNB prudentieel toezicht uit op financiële ondernemingen. Onder het prudentiële toezicht wordt begrepen het solvabiliteits- en liquiditeitstoezicht dat erop gericht is dat de financiële onderneming altijd aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Het toezicht beoogt het risico van faillissement te verkleinen, zonder dat een faillissement overigens in een markteconomie kan worden uitgesloten.

Wettelijke basis

De wettelijke basis voor het prudentiële toezicht op kredietinstellingen die activiteiten verrichten in Caribisch Nederland is gelegen in de Wfm BES. In het algemene deel van de Wfm BES (Hoofdstuk 1) zijn onder meer het doel en de reikwijdte van het prudentiële toezicht vastgelegd, en is bepaald dat DNB tot taak heeft het prudentiële toezicht op financiële ondernemingen uit te oefenen. Hoofdstuk 2 bepaalt voor welke activiteiten een vergunning vereist is, te verlenen door DNB dan wel de AFM, welke procedure moet worden gevolgd om de vergunning te verkrijgen en aan welke eisen daartoe moet worden voldaan. Ook is in dit hoofdstuk geregeld in welke gevallen de bevoegde toezichtautoriteit de vergunning kan weigeren of intrekken. Hoofdstuk 3 bevat een aantal algemene bepalingen waaraan financiële ondernemingen dienen te voldoen, zowel in het kader van de vergunningverlening als in het kader van het doorlopend toezicht. Daartoe behoren regels met betrekking tot de governance en de bedrijfsvoering van financiële ondernemingen, de vereiste solvabiliteit en andere financiële waarborgen. Ook ziet dit hoofdstuk op deelnemingen in financiële ondernemingen, rapportages en boekhouding en de rol van de accountant en de actuaris. Tot slot bevat het enkele bijzondere voorschriften voor kredietinstellingen die deel uitmaken van een groep. In lagere regelgeving zijn deze wettelijke eisen vervolgens nader uiteen gezet.

Toetsingen

Bestuurders, commissarissen en (mede)beleidsbepalers van onder toezicht staande instellingen in Caribisch Nederland worden op betrouwbaarheid getoetst. Dagelijks beleidsbepalers worden tevens op geschiktheid getoetst. Afhankelijk van het type instelling wordt deze toetsing uitgevoerd door DNB of AFM. De soorten instellingen waarbij DNB de toetsing uitvoert zijn kredietinstellingen, elektronischgeldinstellingen, geldtransactiekantoren, trustkantoren, (ondernemings)pensioenfondsen en levens-, schade-, en natura-uitvaartverzekeraars.

Waarom toetsen?

Betrouwbare en geschikte bestuurders, commissarissen en andere (mede)beleidsbepalers dragen bij aan een stabiele en integere financiële sector. Daarmee wordt gewaarborgd dat rekeninghouders, beleggers, polishouders, deelnemers, klanten en andere belanghebbenden kunnen vertrouwen op financiële ondernemingen en pensioenfondsen. De toetsing vloeit tevens voort uit de voorwaarden voor het verlenen van een vergunning of verklaring van geen bezwaar op grond van de financiële toezichtwetten voor Caribisch Nederland.

DNB heeft een zelfstandige taak voor wat betreft een integere financiële sector in Caribisch Nederland en dient derhalve zelf een oordeel te vormen over de betrouwbaarheid van de (mede)beleidsbepalers van de in Caribisch Nederland gevestigde financiële ondernemingen, naast een eventueel oordeel van de toezichthouder in het land waar de financiële onderneming haar zetel heeft.

Betrouwbaarheidstoetsing

De betrouwbaarheidstoets is van toepassing op (dagelijks) beleidsbepalers, zoals directieleden en branch-managers, maar ook op medebeleidsbepalers zoals commissarissen en sommige aandeelhouders (vanaf een gekwalificeerde deelneming van 10% of meer). Vastgesteld dient te worden of de betrouwbaarheid van de (mede)beleidsbepalers buiten twijfel staat, op basis van diens voornemens, handelingen en antecedenten. Hierbij wordt aandacht gegeven aan diverse aspecten, zoals mogelijk aanwezige strafrechtelijke, fiscale en toezichtantecedenten. De toetsing begint met het invullen van de 'Vragenlijst Benoeming CN' door de te toetsen persoon. De gegevens die naast de Vragenlijst Benoeming CN benodigd zijn voor de uitvoering van deze toets zijn in ieder geval een curriculum vitae (zie vraag 8 van de vragenlijst) en een leesbare kopie van een geldig paspoort. Op grond van het Besluit financiële markten BES (Bfm BES) moet steeds na drie jaar de betrouwbaarheid opnieuw worden beoordeeld. Daarvoor moet de instelling de Vragenlijst benoeming indienen.

Geschiktheidstoetsing

Voor instellingen in Caribisch Nederland geldt dat de dagelijks beleidsbepalers op geschiktheid worden getoetst. Het gaat daarbij niet alleen om de personen die volgens de juridische structuur als dagelijks beleidsbepaler worden aangemerkt, maar ook om personen die feitelijk invloed uitoefenen op de beleidsvorming van de instelling. Deze toets is bedoeld om uit te kunnen drukken of iemand geschikt is. Als iemand bijvoorbeeld weinig beschikbaar is, dan kan deze persoon wel deskundig zijn, maar niet geschikt om de functie uit te oefenen.

Voor de geschiktheidstoetsing wordt verwezen naar de [Beleidsregel Deskundigheid 2011](#), dan wel de [Beleidsregel geschiktheid 2012](#) van DNB en AFM. Deze beleidsregel is opgesteld voor onder toezicht staande ondernemingen in Europees Nederland en bij de toepassing hiervan op voor instellingen in Caribisch Nederland wordt rekening gehouden met de aard, de omvang en de complexiteit van de betrokken onderneming in Caribisch Nederland. Deze beleidsregel verschaft duidelijkheid over

de wijze waarop beleidsbepalers getoetst moeten of kunnen worden en welke informatie en antecedenten de toezichthouder hierbij weegt. De beleidsregel is van toepassing op de beleidsbepalers van alle instellingen die onder toezicht staan van DNB en/of de AFM.

Bij de toetsing op geschiktheid wordt rekening gehouden met:

- de functie van de beleidsbepaler;
- de aard, omvang, complexiteit en het risicoprofiel van de onderneming;
- de samenstelling en het functioneren van de beleidsbepalers tezamen.

Bij de geschiktheidstoets wordt de situatie van de onderneming en de functie van de beleidsbepaler in aanmerking genomen worden. Indien de onderneming het voornemen heeft om deze omstandigheden te wijzigen (bijvoorbeeld bij een functiewisseling), dient de onderneming dit voornemen aan DNB te melden.

Momenten van toetsing

Het is niet toegestaan om zonder voorafgaande toestemming van DNB/AFM bestuurders, commissarissen of andere (mede)beleidsbepalers te benoemen. Dit betekent dus dat al vóór het aantreden de toetsing met positief gevolg moet zijn doorlopen. Met het besluit van een positief doorlopen toetsing geeft DNB/AFM toestemming voor de benoeming.

Als DNB/AFM op grond van een wijziging in feiten of omstandigheden daar een redelijke aanleiding voor ziet, kan zij opnieuw de betrouwbaarheid en/of geschiktheid van bestuurders, commissarissen en andere (mede)beleidsbepalers toetsten. Dit betreft dan een hertoetsing.

Termijn

Voor toetsingen van bestuurders, commissarissen en (mede)beleidsbepalers in het kader van een vergunningaanvraag of een verklaring van geen bezwaar, is de beslistermijn in beginsel 13 weken. De toetsing maakt onderdeel uit van de betreffende aanvraag.

Voor tussentijdse bestuurswisselingen en toetsingen van nieuwe (mede)beleidsbepalers van instellingen met een reeds verleende vergunning, geldt in beginsel een beslistermijn van 8 weken.

Indiening formulieren

U kunt het formulier met de bijlagen per mail toesturen naar Toetsing.BES@dnb.nl. Wij sturen u dan zo spoedig mogelijk een ontvangstbevestiging. Voor vragen over de toetsingsprocedure kunt u terecht bij het Expertisecentrum Toetsingen, tel.: +31 (0) 20 524 9111.

Register

In het register zijn de vergunningen opgenomen die door de Nederlandsche Bank (DNB) op grond van de Wet financiële markten BES ('Wfm BES') zijn verleend. In het algemeen moeten financiële ondernemingen over een vergunning van DNB beschikken om activiteiten te mogen verrichten in Caribisch Nederland.

Het register is opgesteld op grond van de artikelen 2:19 en 2:20 van de Wfm BES en de artikelen 2:12 tot en met 2:14 van het Besluit financiële markten BES ('Bfm BES').